

GEA, FLORA ET FAUNA

Notes breus (fauna)***Hadrobregmus bicolor* Español, 1988, designació de lectotipus*****Hadrobregmus bicolor* Español, 1988, designation of a lectotype**

Rebut: 09.02.06
 Acceptat: 01.10.06

Español (1988) va descriure *Hadrobregmus bicolor* amb els exemplars següents, segons consta en el seu treball: «Holotipo ♂, Sierra de la Nieves (Ronda (Torres leg.) Málaga) 1600 m, 14 VI 1986, sobre pinsapo. Paratipos 3 ♀♀ recogidas con el holotipo, y otras 2 ♀♀ procedentes de Ketama (Rif, Marruecos) 1600 m.».

En el transcurs de la revisió de les espècies del gènere *Hadrobregmus* Thomson, 1859, existents a la col·lecció del Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella, Zoologia, de Barcelona, dins del projecte «Documentació, revisió i ordenació de la col·lecció d'anòbids del Dr. F. Español», hem comprovat que en realitat hi ha 5 ♂ i 7 ♀, de la mateixa localitat i recol·lecció, de l'espècie esmentada. D'altra banda, no hem pogut localitzar les 2 ♀ del Rif (Marroc) esmentades a la descripció. Cap exemplar porta la determinació de l'autor, ni la indicació d'«holotipus».

Un de nosaltres va preparar i va etiquetar els mencionats exemplars l'any 1987 i va fer, a més a més, el dibuix de l'edeagus que acompanya la descripció.

En publicar (Español, 1992: 99) la fauna ibèrica d'Anobiidae fa menció, en l'apartat «Distribución geográfica», del mateix nombre d'exemplars i localitats que en el treball original, obviant la resta de la sèrie.

Atès tot el que s'exposa i d'acord amb la normativa de l'ICNZ (2003) es designa:

Lectotipus

- 1 ♂, enganxat de costat en una cartolina blanca; abdomen, costella i segment genital extrets i enganxats en una cartolina a banda, blanca; edeagus extret i enganxat en una plaqueta de cel·luloide.
- 1a etiqueta, blanca: «♂»
- 2a etiqueta, blanca: «Sierra Nieves / Ronda (Málaga) / 1600 mts 14-VI-86 / corteza de pinzapos / J. L. Torres leg.»
- 3a etiqueta, blanca: «78-1494 / MZB»
- 4a etiqueta, blanca: «Hadrobregmus / bicolor Español / A. Viñolas det. 2005»
- 5a etiqueta, vermella: «Lectotypus / designat A. Viñolas & / G. Masó 2006»

Paralectotipus

- 1 ♀, enganxada de costat en una cartolina blanca; abdomen, segment genital i ovopositor extrets i enganxats en una cartolina a banda, blanca.
- 1a etiqueta, blanca: «♀»
- 2a etiqueta, blanca: «Sierra Nieves / Ronda (Málaga) / 1600 mts 14-VI-86 / corteza de pinzapos / J. L. Torres leg.»
- 3a etiqueta, blanca: «78-1495 / MZB»

4a etiqueta, blanca: «Hadrobregmus / bicolor Español / A. Viñolas det. 2005»

5a etiqueta, vermella: «Paralectotypus»

1 ♀, enganxada en una cartolina blanca.

1a etiqueta, blanca: «♀»

2a etiqueta, blanca: «Ronda (Málaga) / S^a de las Nieves / 1600 mts / 14-VI-86 / J. L. Torres leg.»

3a etiqueta, blanca: «78-1496 / MZB»

4a etiqueta, blanca: «Hadrobregmus / bicolor Español / A. Viñolas det. 2005»

5a etiqueta, vermella: «Paralectotypus»

1 ♀, enganxada en una cartolina blanca; abdomen extret i enganxat en la mateixa cartolina.

1a etiqueta, blanca: «♀»

2a etiqueta, blanca: «Ronda (Málaga) / S^a de las Nieves / 1600 mts / 14-VI-86 / J. L. Torres leg.»

3a etiqueta, blanca: «78-1497 / MZB»

4a etiqueta, blanca: «Hadrobregmus / bicolor Español / A. Viñolas det. 2005»

5a etiqueta, vermella: «Paralectotypus»

AMADOR VIÑOLAS* & GLÒRIA MASÓ*

* Museu de Ciències Naturals (Zoologia). Passeig Picasso, s/n. 08003 Barcelona.

Bibliografia

ESPAÑOL, F. 1988. Nuevos datos sobre anóbidos ibéricos (Col., Anobiidae). *Miscelánea Zoológica*, 12: 171-175.

ESPAÑOL, F. 1992. *Coleoptera Anobiidae*. In: *Fauna ibérica*. Vol. 2. (M. A. Ramos et al. Ed.). Museo Nacional de Ciencias Naturales. CSIC. Madrid. 195 p.

ICNZ 2003. *Codi internacional de nomenclatura zoològica*. 4a ed. Institut d'Estudis Catalans. The International Commission on Zoological Nomenclature. Barcelona. 166 p.

Nuevas localizaciones del género *Scaurus* Fabricius, 1775, en Marruecos (Coleoptera: Tenebrionidae: Scaurini)

News records of the genus *Scaurus* Fabricius, 1775, from Morocco (Coleoptera: Tenebrionidae: Scaurini)

Rebut: 09.02.06
 Acceptat: 09.10.06

En el estudio del material recolectado en Marruecos, dentro del proyecto de bioespeleología «Atlas 2001» del Museu de Ciències Naturals: Zoologia, de Barcelona, se han localizado dos interesantes especies del género *Scaurus* Fabricius, 1775, capturadas durante las campañas de 2001 a 2003. El interés radica en su hábitat y en la escasez de citas.

Scaurus tingitanus gimelli Antoine, 1953

Scaurus gimelli Antoine, 1953: 58.

Scaurus tingitanus gimelli Antoine: Labrique, 1995: 124.

Descrita por Antoine (1953) de la gruta Tazouguert, en los alrededores de Bou Denib y pasada por Labrique (1995) a subespecie de *Scaurus tingitanus* Peyerimhoff, 1948. Está muy bien caracterizada por la longitud de las antenas, que sobrepasan la base del protórax; por la conformación de las costillas dorsal y humeral de los élitros enteras, pero poco elevadas y por el cuerpo, así como las extremidades, más esbeltos (figura 1). El edeago es del tipo *tingitanus*.

Se puede decir que esta especie es estrictamente troglófila, pues nunca se ha localizado en superficie (Kocher, 1958a; Labrique, 1995).

Conocida solamente, hasta el momento, de la gruta típica, hoy podemos añadir dos nuevas localizaciones.

Material estudiado

4 ♂ y 2 ♀, «2003 – 1492 MZB / Kef Aziza / -Boudenib- / (Marroc) 1-VI-01 / F. Fadrique leg.» «*Scaurus / tingitanus / gimelli* Antoine / A. Viñolas det. 2006»; 1 ♀, «2003 – 1491 MZB / Ifri Lala Samah / -Bassia- Boudenib / (Marroc) 1-VI-01 / F. Fadrique leg.» «*Scaurus / tingitanus / gimelli* Antoine / A. Viñolas det. 2006».

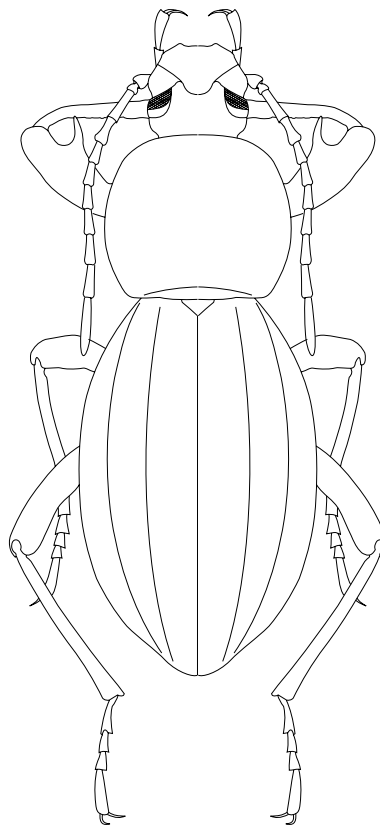

FIGURA 1. Habitus del ♂ de *Scaurus tingitanus gimelli* Antoine, 1953, procedente de Kef Aziza, Bou Denib, Marruecos.

***Scaurus camelus* Kocher, 1958**

Scaurus camelus Kocher, 1958b: 195.

Especie bien definida dentro del grupo de *S. tingitanus* por la conformación del diente supero externo de los profémures del macho; por el protórax con la superficie fuertemente punteada y por la cutícula del cuerpo mate, brillante en *S. tingitanus*.

No es una especie típicamente troglófila pues ha sido capturada en superficie (Labrique, 1995). Descrita de la gruta «du chameau» en las inmediaciones de Berkane, parece estar localizada en los macizos montañosos nor-orientales de Marruecos.

Aunque el ejemplar estudiado es una hembra, su determinación no ofrece ninguna duda por la cutícula y la conformación de los dientes del borde externo del profémur.

Material estudiado

1 ♀, «2003 – 0453 MZB / MARROC, Berkane / Avenc takerboust / 22-V-2002 / O.

Escolà leg.» «*Scaurus / camelus / Kocher / A. Viñolas det. 2006*».

AMADOR VIÑOLAS* & GLÒRIA MASÓ*

* Museu de Ciències Naturals (Zoologia). Passeig Picasso s/n. E-08003 Barcelona.

Bibliografía

ANTOINE, M. 1953. Présentation de coléoptères troglobies. *Comptes rendus des séances mensuelles de la Société des Sciences Naturelles du Maroc*, 19(4): 58-59.

KOCHER, L., 1958a. Catalogue commenté des Coléoptères du Maroc. Ténébrionides. *Travaux de l'Institut Scientifique Chérifien, série zoologique*, 6: 7-185.

KOCHER, L., 1958b. Un nouve *Scaurus* cavernicole du Maroc (Col. Ténébr.): *Scaurus camelus* sp. nov. *Comptes rendus des séances mensuelles de la Société des Sciences Naturelles du Maroc*, 24(8): 195-196.

LABRIQUE, H., 1995. Les *Scaurus* du groupe *tingitanus* Peyerimhoff (Coleoptera, Tenebrionidae). *Bulletin de la Société Entomologique de France*, 100(2): 119-126.

PEYERIMHOFF, P., 1948. Etudes sur la systématique des Coléoptères du nord-africain. II: Les *Scaurus*. *Revue Française d'Entomologie*, 14(3): 157-193.

Primera citació del cinípid *Pediaspis aceris* (Gmelin, 1790) sobre l'auró negre (*Acer monspessulanum* L.) a la península Ibèrica

First records of the cynipid *Pediaspis aceris* (Gmelin, 1790) on Montpellier Maple (*Acer monspessulanum* L.) in the Iberian Peninsula

Rebut: 21.07.05
 Acceptat: 09.10.06

Pediaspis aceris (Gmelin, 1790) és una espècie de cinípid cecidogen (Hymenoptera: Cynipoidea: Cynipidae: Pediaspidini) caracteritzada per produir gales sobre el gènere *Acer* L. Presenta un cicle heterogònic; la forma sexual s'obté de gales esfèriques foliars mentre que la forma agàmica es localitza a les rels del mateix hoste vegetal. La distribució és europea, i és una espècie habitual en diferents espècies d'*Acer* de l'Europa central i meridional.

A la península Ibèrica, *Pediaspis aceris* és una espècie molt rara. Tal com s'indica a Nieves-Aldrey (2001: 273), *Pediaspis aceris* ha estat localitzada únicament a dos indrets de Catalunya: a Montserrat (Barcelona) sobre *Acer pseudoplatanus* L. i a la Mola de Falset (Tarragona) sobre *Acer opalus*, Pujade-Villar (1994) y Bellido *et al.* (2003), respectivament; la citació sobre *Acer monspessulanum* L. de Pujade-Villar (1986) és un error, correspon a *Acer pseudoplatanus*.

El primer dels autors ha col·lectat aquesta espècie el 10.VII.2005, a partir de gales de la forma sexual, a Sant Salvador de Guardiola (Bages, Barcelona), en un dels torrents de la riera de Guardiola, sobre *Acer monspessulanum*. Aquesta troballa representa la tercera ci-

tació d'aquesta espècie a la península Ibèrica i la constatació d'un nou hoste, *Acer monspessulanum* L., per *Pediaspis aceris* en aquesta àrea.

XAVIER ADOT* & JULI PUJADE-VILLAR**

* IES Montbui. C/ de la Mercè, 9. 08710 Sta. Margarida de Montbui.

A/e: jadot@xtec.net.

** Departament de Biologia Animal. Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona. A/e: jpujade@ub.edu

Bibliografia

- BELLIDO, D.; ROS-FARRÉ, P. & PUJADE-VILLAR, J. 2003. Col·lecció Vilarrúbia I: gales dipositades al Museu de Zoologia de Barcelona. *Sessió Conjunta d'Entomologia ICHN-SCL*, 12 (2001): 109-138.
- FOLLIOU, R. 1964. Contribution a l'étude de la biologie des cynipides gallicoles (Cynipoidea). *Annales des Sciences Naturelles, Zoologie, Paris*, 12 ser., 6: 407-564.
- NIEVES-ALDREY, J. J. 2001. *Hymenoptera Cynipidae*. In: *Fauna ibérica*. Vol. 16. (M. A. Ramos *et al.* Ed.) Museo Nacional de Ciencias Naturales. CSIC. Madrid. 636 p.
- PUJADE-VILLAR, J. 1986. Sobre *Pediaspis* Tischbein, 1852 nuevo género de cinípido para la Península Ibérica (Hym., Cynipidae, Cynipinae). *Publicaciones del Departamento de Zoología, Barcelona*, 12: 83-86.
- PUJADE-VILLAR, J. 1994. Sobre el complejo parasitario (Hym., Eurytomidae, Eulophidae y Eupelmidae) de *Pediaspis aceris* (Gmelin) ♂♀ (Hym., Cynipidae) en la Península Ibérica. *Boletín de la Asociación Española de Entomología*, 18(1-2): 21-30